AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

İKTİSAT PROGRAMI (DOKTORA)

AKRAN DEĞERLENDİRME RAPORU

Değerlendirme Takımı:

- **Prof. Dr. Mehmet KARAGÜL** (Başkan)
- **Prof. Dr. Mert TOPÇU** (Üye)
- **Dr. Öğr. Üyesi Koray GÜRPINAR** (Üye)

Değerlendirme Dönemi: 2025-2026

0.1- PROGRAMA AİT BİLGİLER

İktisat Doktora Programı, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı bünyesinde 1993 yılından itibaren faaliyetini sürdürmektedir. Program; Rektörlük, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü ve İktisat Anabilim Dalı Başkanlığı hiyerarşik yönetim yapısı altında yürütülmektedir. Doktora programının öz değerlendirmesi 2024 ve 2026 yıllarında hazırlanmış olup, 2023-2024 eğitim-öğretim yılından itibaren sınav akreditasyon uygulamalarıyla program çıktıları ve eğitim amaçlarının uyumu izlenmeye başlanmıştır. Akademik kadroda 13 tam zamanlı öğretim üyesi ve 3 öğretim yardımcısı görev yapmaktadır.

1- ÖĞRENCİLER

1.1- Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Programa öğrenci kabulleri ALES Eşit Ağırlık (EA) puan türü, yabancı dil puanı ve mülakat sonuçları esas alınarak AKÜ Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uyarınca yürütülmektedir. Son beş yılın kayıt verileri incelendiğinde; 2021-2022'de 11 olan kayıt sayısının son yıllarda 5-6 düzeyine indiği, ALES taban puanlarının 2021-2022 dönemindeki 69.07 seviyelerinden 2025-2026 döneminde 59.29'a kadar gerilediği görülmektedir. Giriş puanlarındaki bu düşüş eğilimi, doktora düzeyindeki ileri kuramsal ve uygulamalı yeterliliklerin kazanılmasında bir risk faktörü oluştursa da kabul ve kayıt süreçleri mevzuat standartlarına uygun şekilde izlenmektedir.

Karar: Karşılıyor.

1.2- Bilimsel Hazırlık Programındaki her bir öğrenciye uygulanacak program ayrıntılı olarak belirlenmiş, yayımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Lisansüstü programlara kabul edilen adayların alan eksikliklerini gidermeye yönelik Bilimsel Hazırlık Programı esasları, AKÜ Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 14. maddesinde ayrıntılı biçimde düzenlenmiştir. Alınacak derslerin AKTS sınırları (yarıyıl başına 15-30 AKTS) ve azami iki yarıyıllık süre net olarak tanımlanmıştır. Son beş yılda doktora programına bilimsel hazırlık kapsamında kayıtlanan öğrenci bulunmamaktadır. Süreç mevzuatta eksiksiz şekilde yapılandırılmıştır.

Karar: Karşılıyor.

1.3- Özel öğrenci ve yatay geçişle öğrenci kabulü, tezsiz ve tezli programlar arası geçiş, öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan kurallar ve politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Yatay geçiş, özel öğrenci kabulü ve ders/kredi intibak esasları YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 30, 31 ve 32. maddeleri ile Senato esaslarına dayandırılmıştır. Programın 6 farklı ülkeden 14 saygın yükseköğretim kurumu ile Erasmus ikili anlaşması mevcuttur. Erasmus bilgilendirme toplantıları düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Buna

karşılık, son beş yıllık tablolar incelendiğinde gerek Erasmus gerekse Farabi programları kapsamında giden ve gelen doktora öğrenci sayısının "0" olduğu, ulusal ve uluslararası hareketlilik mekanizmalarının fiiliyatta işletilemediği görülmektedir.

Karar: Karşılamıyor.

1.4- Öğrencilerin ders ve kariyer planlamalarını yönlendirecek, gelişimlerini izleyecek ve tez çalışmalarını yönetecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Akademik danışmanlık ve tez danışmanlığı süreçleri yönetmelikte tanımlanmış olup ders seçimi, yeterlik, tez jürisi ve tez önerisi aşamalarında işletilmektedir. Danışman başına düşen doktora öğrenci sayısı 1-2 civarında olup öğretim üyelerinin tez izleme kapasitesi açısından oldukça elverişlidir. Bununla birlikte, doktora düzeyindeki araştırmacıların akademik kadrolara hazırlanması, ulusal/uluslararası fonlara proje yazımı ve doktora sonrası kariyer planlaması konularında kurumsallaşmış ve tanımlı bir danışmanlık mekanizması oluşturulmamıştır.

Karar: Karşılıyor.

1.5- Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Başarı değerlendirme yöntemleri (ödev, ara sınav, mazeret sınavı, yarıyıl sonu sınavı) ilgili yönetmelik kapsamında tanımlıdır. Sınavların başarı notuna katkı oranları yarıyıl başında Enstitüye ve öğrencilere bildirilmektedir. Değerlendirmelerde 100 tam puan üzerinden harf notu takdir edilmekte, mutlak ve bağıl değerlendirme ilkeleri işletilmektedir.

Karar: Karşılıyor.

1.6- Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Doktora mezuniyeti için gerekli 120 AKTS'lik ders aşaması, yeterlik sınavı, tez önerisi savunması, tez izleme komiteleri (TİK) ve tez savunma sınavı süreçleri açıkça belirlenmiştir. Süreçlerin takibi ve belgelendirilmesi Enstitü Yönetim Kurulu onayıyla mevzuata uygun şekilde güvenilirlikle yürütülmektedir.

Karar: Karşılıyor.

2- PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1- Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

İktisat Doktora Programı için 6 adet Program Eğitim Amacı (PEA1–PEA6) belirlenmiştir. Amaçlar; ulusal ve küresel ekonomik dinamikleri analiz edebilme, ekonometrik/istatistiki yöntemlerle ileri düzey teorik altyapıyı harmanlama, bağımsız ve eleştirel düşünce ile kamu, özel sektör ve akademide yetkin uzmanlar yetiştirme hedeflerini içermektedir.

Karar: Karşılıyor.

2.2- Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentiler tanımına uymalıdır.

Belirlenen amaçlar doktora mezunlarının mesleki beklentilerine, akademik kariyer hedeflerine ve araştırma-geliştirme rollerine uygun olarak tasarlanmıştır.

Karar: Karşılıyor.

2.3- Kurumun, enstitünün ve ana bilim dalının özgörevleriyle (misyonu) uyumlu olmalıdır.

PEA'ların Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü ve İktisat Anabilim Dalı misyon ve vizyon göstergeleri ile uyumu matris üzerinden incelenmiş; ilişkilerin ağırlıklı olarak 4 ve 5 (yüksek düzey) seviyesinde olduğu ve kurum özgörevleriyle tam bir tutarlılık sergilediği görülmüştür.

Karar: Karşılıyor.

2.4- Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Öz değerlendirme raporunda PEA'ların kısıtlı bir iç paydaş katılımı (bölüm öğretim elemanları ve sınırlı öğrenci görüşü) ile belirlendiği belirtilmiştir. Valilik, Ticaret ve Sanayi Odası, sivil toplum ve okul yöneticilerinden oluşan 7 kişilik bir dış paydaş listesi verilmiş olmakla birlikte, 2013 yılından bu yana dış paydaşların PEA belirleme ve güncelleme çalışmalarına sistematik olarak dahil edildiğine ilişkin resmi toplantı tutanağı veya anket verisi sunulmamıştır.

Karar: Karşılamıyor.

2.5- Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Program eğitim amaçları Enstitü ve Anabilim Dalı web sitelerinde yer alan öz değerlendirme raporları ve Bologna bilgi paketleri içerisinde yer almaktadır. Ancak kurumsal web sayfasının ana menüsünde bağımsız, doğrudan ve kolayca erişilebilir bir başlık altında sunulması erişilebilirliği güçlendirecektir.

Karar: Karşılıyor.

2.6- Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

İhtiyaçlar doğrultusunda müfredat güncellemeleri yapılsa da dış paydaş gereksinimlerinin periyodik olarak toplanması ve bu girdilerin PEA güncellemelerine sistematik biçimde yansıtılmasına dönük kapalı bir çevrim işletilememektedir.

Karar: Karşılamıyor.

3- PROGRAM ÇIKTILARI

3.1- Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili değerlendirme çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır.

Doktora programı kapsamında 13 adet Program Çıktısı (PÇ1–PÇ13) tanımlanmıştır. Çıktıların TYYÇ 8. Düzey (Doktora) temel alan ve ulusal yeterlilikleri ile eşleştirmesi yapılmış, PEA-PÇ uyum matrisi kurularak ilişki düzeyleri ortaya konmuştur.

Karar: Karşılıyor.

3.2- Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

2023-2024 eğitim-öğretim yılından itibaren sınav akreditasyon uygulamalarının başlatıldığı belirtilmişse de, sınav sorularının PÇ kazanımlarıyla eşleştirilip sayısal başarı eşiklerine göre analiz edildiği ve çıktılara ne düzeyde ulaşıldığını kanıtlayan dönemsel değerlendirme raporlarının henüz kurumsal olarak üretilmediği görülmektedir.

Karar: Karşılamıyor.

3.3- Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Mezuniyet aşamasına gelen doktora öğrencilerinin çıktıları kazandıklarına ilişkin kanıt olarak yalnızca Ulusal Tez Merkezi'nde yer alan doktora tezlerinin varlığı gösterilmiştir. Doktora yeterlik sınav jüri tutanakları, tez izleme raporları ve rubrik temelli kazanım değerlendirmelerini içeren somut ve bütüncül bir kanıt seti sunulamamıştır.

Karar: Karşılamıyor.

4- SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1- Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

AKÜ Eğitim-Öğretim Yönergesi'nde ölçme ve değerlendirme esasları yer almasına rağmen, öz değerlendirme raporunun 4. maddesinde "Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar ile programın gelişmeye açık tüm alanlarını kapsayan, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere ilişkin kanıtlar bulunmamaktadır" ifadesine yer verilmiştir. PUKÖ (Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al) döngüsünün "Kontrol Et" ve "Önlem Al" basamaklarının işletildiğine dair somut kayıt bulunmamaktadır.

Karar: Karşılamıyor.

4.2- Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Yapılan iyileştirmelerin sistematik veri toplama süreçlerine ve paydaş geribildirimlerine dayandığına dair kanıtlar yetersizdir.

Karar: Karşılamıyor.

5- EĞİTİM PLANI

5.1- Eğitim Planı (Müfredat) ve Eğitim Planının İçeriği: Programı tamamlama koşulları tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Doktora eğitim planı; İleri Mikro İktisat, İleri Makro İktisat, Ekonometri, Matematiksel İktisat, Büyüme ve Kalkınma gibi ileri düzey 15 adet temel alana uygun ders havuzunu, seminer, uzmanlık alan dersi ve tez aşamasını içerecek şekilde toplam 120 AKTS olarak yapılandırılmıştır. Mezuniyet için en az 21 yerel kredi ve 120 AKTS koşulu sağlanmaktadır.

Karar: Karşılıyor.

5.2- Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Derslerde teorik anlatımların yanı sıra ekonometrik analiz yazılımları (EViews, Stata vb.) kullanılmakta, öğrencilerin bağımsız araştırma ve bilimsel yayın yapma becerilerini destekleyici seminer ve araştırma yöntemleri dersleri verilmektedir.

Karar: Karşılıyor.

5.3- Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Müfredat, ders izlenceleri ve AKTS iş yükleri Bologna Bilgi Paketi ve Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) üzerinden dijital ortamda yönetilmekte ve şeffaf biçimde güncellenebilmektedir.

Karar: Karşılıyor.

5.4- Eğitim planı doktora düzeyinde derinlemesine kuramsal ve metodolojik içerik sunmalıdır.

Müfredatta yer alan derslerin tamamı alanın teorik ve metodolojik derinliğini sağlayacak niteliktedir. Temel iktisat teorileri ile ileri düzey ampirik analiz yöntemleri eğitim planında dengeli bir dağılım göstermektedir.

Karar: Karşılıyor.

5.5- Eğitim planı disipline uygun ileri düzey uzmanlık ve araştırma eğitimi içermelidir.

Doktora düzeyine uygun olarak ileri mikro, ileri makro, uluslararası iktisat politikası ve uygulamalı ekonometri dersleri müfredatta ağırlıklı yer tutmaktadır.

Karar: Karşılıyor.

5.6- Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel ve etik eğitim olmalıdır.

Müfredatta "Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği" dersi zorunlu tutularak bilimsel etik ilkelerin kazandırılması güvence altına alınmıştır.

Karar: Karşılıyor.

5.7- Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları bağımsız bir araştırma ve tez deneyimiyle hazır hale getirilmelidir.

Öğrencilerin ders ve seminer aşamasında edindikleri kazanımları özgün bir akademik katkıya dönüştürdükleri doktora tez çalışması ve uzmanlık alan dersleri müfredatın temel omurgasını oluşturmaktadır.

Karar: Karşılıyor.

6- ÖĞRETİM KADROSU

6.1- Öğretim kadrosu sayıca yeterli olmalıdır.

Bölüm kadrosunda 5 Profesör, 2 Doçent, 6 Doktor Öğretim Üyesi ve 3 Araştırma Görevlisi olmak üzere toplam 16 akademisyen bulunmaktadır. Öğretim üyesi sayısı; lisansüstü derslerin yürütülmesi, tez danışmanlıkları ve tez izleme komitelerinin sağlıklı teşekkülü için sayıca fazlasıyla yeterlidir.

Karar: Karşılıyor.

6.2- Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Kadrodaki öğretim üyelerinin uluslararası indeksli (SSCI, ESCI, Scopus) dergilerdeki yayın üretkenliği, ulusal/uluslararası kitap bölümleri ve kongre bildirileri oldukça güçlüdür. Öğretim kadrosunun akademik yetkinliği doktora seviyesindeki araştırmaları yönetmek için üst düzeydedir.

Karar: Karşılıyor.

6.3- Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Akademik atama ve yükseltmeler AKÜ Atanma ve Yükseltilme Kriterleri çerçevesinde yürütülmekte olup araştırma-geliştirme ve yayın faaliyetlerine ağırlık vermektedir.

Karar: Karşılıyor.

6.4- Lisansüstü öğrencilerin eğitime ve araştırmaya katkısı desteklenmelidir.

Raporda lisansüstü öğrencilerin burs veya asistanlık kapsamında ders, laboratuvar veya ödev okuma gibi eğitsel süreçlere kurumsal düzeyde dahil edilmediği belirtilmiştir. Doktora öğrencilerinin geleceğin akademisyenleri olarak ders asistanlığı deneyimi kazanabileceği modeller geliştirilmelidir.

Karar: Karşılıyor.

7- ALTYAPI

7.1- Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli olmalıdır.

Doktora dersleri sınıf mevcutlarına uygun kapasitedeki donanımlı dersliklerde ve Enformatik Bölümü Bilgisayar Laboratuvarı'nda (80 m², 40 kapasite) yürütülmektedir. Projeksiyon ve bilgisayar altyapısı mevcuttur.

Karar: Karşılıyor.

7.2- Sosyal, kültürel gereksinimleri karşılayan ve mesleki faaliyetlere ortam yaratan uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Üniversite bünyesindeki 55 öğrenci topluluğu ve 36 kulüp, sosyal ve kültürel etkinliklere uygun zemin sağlamaktadır.

Karar: Karşılıyor.

7.3- Bilgisayar ve enformatik altyapıları öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı koordinasyonunda sağlanan kablosuz internet (eduroam/WiFi) hizmeti ve lisanslı ekonometrik analiz yazılımları doktora araştırmalarını destekleyecek niteliktedir.

Karar: Karşılıyor.

7.4- Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları program amaçlarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Merkez Kütüphane; ScienceDirect, Scopus, Web of Science, JSTOR, ProQuest Dissertations & Theses, Turnitin, iThenticate ve AYEUM gibi doktora araştırmalarında kritik olan uluslararası veri tabanlarına tam erişim sağlamaktadır. Kütüphane ve e-kaynak altyapısı oldukça güçlüdür.

Karar: Karşılıyor.

7.5- Güvenlik önlemleri alınmış ve engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Eğitim ortamlarında gerekli güvenlik tedbirleri alınmıştır. Kampüste engelsiz erişim altyapısı tamamlanmış olup üniversitenin YÖK Engelsiz Üniversite birincilik ödülü bulunmaktadır.

Karar: Karşılıyor.

8- KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1- Bütçe süreci ve idari destek, program kalitesini sürdürecek düzeyde olmalıdır.

Doktora programına doğrudan tahsisli bağımsız bir bütçe bulunmamakta; harcamalar Enstitü ve Fakülte bütçesinden karşılanmaktadır. Cari giderler ve personel harcamaları devlet bütçesinden düzenli olarak yürütülmektedir.

Karar: Karşılıyor.

8.2- Kaynaklar nitelikli kadroyu tutacak ve araştırma faaliyetlerini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

BAP Koordinasyon Birimi ve Teknopark olanakları bulunmakla birlikte, doktora tez projelerine sağlanan mali destekler ile öğretim üyelerinin uluslararası kongre katılım desteklerinin artırılması gerekmektedir.

Karar: Karşılıyor.

8.3- Altyapı temin ve bakımına yetecek kaynak sağlanmalıdır.

Altyapı ve bakım-onarım giderleri üniversitenin merkezi bütçesi üzerinden karşılanmaktadır.

Karar: Karşılıyor.

8.4- Destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır.

Bölüm sekreteri ve Enstitü bünyesindeki idari/teknik kadro lisansüstü süreçlere gerekli desteği vermektedir.

Karar: Karşılıyor.

9- ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1- Karar alma süreçleri program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Rektörlük, Enstitü Kurulu, Enstitü Yönetim Kurulu ve Anabilim Dalı Kurulu arasındaki karar alma ve onay süreçleri tanımlı ve şeffaftır. Akademik kurullarda alınan kararlar ilgili mevzuata uygun şekilde işletilmektedir.

Karar: Karşılıyor.

10- PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1- Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

İktisat Doktora Programına özgü tanımlanmış özel bir akreditasyon ölçütü bulunmamaktadır. Program, genel yükseköğretim ve enstitü stratejik hedefleri doğrultusunda faaliyet göstermektedir.

Karar: Karşılamıyor.

GENEL DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

İktisat Doktora Programı; güçlü, kıdemli ve uluslararası yayın performansı yüksek 13 kişilik öğretim üyesi kadrosuna, zengin elektronik veri tabanı ve kütüphane altyapısına ve ileri iktisat kuramları ile uygulamalı ekonometriyi harmanlayan kapsamlı bir doktora müfredatına sahiptir.

Programın geliştirilmesine yönelik öncelikli öneriler:

1. **Dış Paydaş Süreçleri:** Program eğitim amaçlarının güncellenmesinde dış paydaşların (kamu, sanayi, mezunlar) görüşlerinin sistematik ve belgelenebilir biçimde toplanması sağlanmalıdır.
2. **Öğrenci Hareketliliği:** 14 üniversite ile ikili anlaşma bulunmasına karşın son beş yılda sıfır olan lisansüstü hareketliliğin canlandırılması için teşvik mekanizmaları geliştirilmelidir.
3. **Ölçme-Değerlendirme ve PUKÖ Döngüsü:** Program çıktılarının sağlanma düzeyini doğrudan ölçen rubrikler ve sayısal göstergeler kurulmalı, elde edilen verilerin müfredat ve program iyileştirmelerinde kullanıldığı kanıtlanmalıdır.
4. **Kariyer Danışmanlığı:** Doktora öğrencilerine yönelik akademik kadro sınavları, proje yazımı ve doktora sonrası araştırmalara yönelik kariyer rehberliği kurumsallaştırılmalıdır.